

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Zielonej Górze

LZG.410.12.3.2023

Michał Poklewski-Koziół
Nadleśniczy Nadleśnictwa Torzym
Nadleśnictwo Torzym
ul. Wodna 1
66-235 Torzym

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/057 – Realizacja projektu strategicznego „Leśne gospodarstwa węglowe”

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Nadleśnictwo Torzym (dalej: <i>Nadleśnictwo</i>), ul. Wodna 1, 66-235 Torzym.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Michał Poklewski-Koziół, Nadleśniczy Nadleśnictwa Torzym (dalej: <i>Nadleśniczy</i>), od dnia 1 grudnia 1995 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Planowanie i realizacja przez nadleśnictwa Projektu Leśne Gospodarstwa Węglowe.
Okres objęty kontrolą	Lata od 1 stycznia 2017 roku do dnia zakończenia czynności kontrolnych, z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze.
Kontroler	Cezary Romanczenko, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LZG/69/2023 z 11 lipca 2023 r.

(akta kontroli str. 1-3)

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: *ustawa o NIK*

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację przez Nadleśnictwo Projektu Leśne Gospodarstwo Węglowe.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Nadleśnictwo we współpracy z Zakładem Informatyki Lasów Państwowych sporządziło Program Węglowy. Nie zawierał on danych dotyczących szacunkowej wielkości biomasy w wydzielonych terenach leśnych, na których realizowano ww. projekt. Nadleśnictwo nie uczestniczyło w procesach wyliczeniowych na potrzeby Programu Węglowego i nie posiadało danych co do ilości faktycznie uzyskanej dodatkowej wielkości biomasy oraz dodatkowo pochłoniętego CO₂ w okresie realizacji projektu, ani możliwości technicznych, pozwalających na obliczenie tych wielkości.

Działania zaplanowane do wykonania w Programie Węglowym, będące zarazem działaniami dodatkowymi w stosunku do założeń ujętych w Planie Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa, mieściły się w katalogu tzw. działań dodatkowych oraz zostały zrealizowane.

Działania dodatkowe realizowane na terenie Leśnego Gospodarstwa Węglowego, zostały przez Nadleśnictwo prawidłowo przygotowane do realizacji i zlecone do wykonania podmiotom zewnętrznym (zakładom usług leśnych), które zostały wyłonione w ramach szerszych postępowań o udzielenie zamówień publicznych, obejmujących zakresem usługi leśne realizowane na terenie całego Nadleśnictwa, w poszczególnych latach okresu kontrolowanego. Umowy na wykonanie usług z zakresu gospodarki leśnej umożliwiały terminową realizację wszystkich działań dodatkowych zaplanowanych w PW.

Nadleśnictwo rzetelnie ewidencjonowało i rozliczało przekazane mu środki finansowe w ramach ww. projektu. Sprawozdania z realizacji Programu Węglowego sporządzono rzetelnie i zgodnie z obowiązującymi wymogami. Jednak sprawozdanie za 2020 rok przekazano Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze nieterminowo.

W okresie realizacji ww. projektu, Nadleśnictwo nie realizowało żadnych przedsięwzięć ze wskazań nabywców JDW.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częstkowej³ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Planowanie i realizacja przez nadleśnictwa Projektu Leśne Gospodarstwa Węglowe

Opis stanu faktycznego

1. Projekt strategiczny „Leśne gospodarstwo węglowe” (dalej: *Projekt LGW*)⁴ realizowany był na 116 wydzielonych terenach leśnych (dalej: *wydzienia*)

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁴ W 2017 roku Dyrektor Generalny Lasów Państwowych (dalej: *Dyrektor Generalny LP*) wydał zarządzenie nr 2 z dnia 17 stycznia 2017 r. w sprawie realizacji w formie wspólnego przedsięwzięcia jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych projektu rozwojowego o charakterze pilotażowym pod nazwą „Leśne Gospodarstwa Węglowe” (B. I. LP z 2017 r. Nr 2, poz. 17) – zarządzenie weszło w życie z dniem podpisania (dalej: *zarządzenie w sprawie realizacji Projektu LGW z 2017 roku*). Z kolei we wrześniu 2018 roku weszło w życie zarządzenie Dyrektora Generalnego LP nr 67 z dnia 14 września 2018 roku w sprawie realizacji projektu rozwojowego pod nazwą „Leśne Gospodarstwa Węglowe” (B. I. LP Nr 10, po. 152), z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2018 r. (dalej: *zarządzenie w sprawie realizacji Projektu LGW*), którym Dyrektor Generalny LP uchylił poprzednio obowiązujące zarządzenie nr 2 z 17 stycznia 2017 r. Zarządzenie z 2018 roku było podstawowym dokumentem, w którym określono zasady Projektu LGW i na podstawie którego Projekt LGW był realizowany.

Nadleśnictwa, znajdujących się we wszystkich 12 leśnictwach wchodzących w jego skład. Wydzielenia na których realizowano tzw. działania dodatkowe⁵, stanowiły Leśne Gospodarstwo Węglowe (dalej: LGW). Działania dodatkowe prowadzone były na łącznej powierzchni 226,17 ha, w tym: w Leśnictwie Śródkowo na powierzchni 21,40 ha, w Leśnictwie Drzewce na powierzchni 7,98 ha, w Leśnictwie Dębrznica na powierzchni 28,74 ha, w Leśnictwie Gądków na powierzchni 27,12 ha, w Leśnictwie Przęślice na powierzchni 17,97 ha, w Leśnictwie Grabów na powierzchni 19,64 ha, w Leśnictwie Korytno na powierzchni 14,50 ha, w Leśnictwie Torzym na powierzchni 16,64 ha, w Leśnictwie Bobrówka na powierzchni 11,94 ha, w Leśnictwie Pniów na powierzchni 14,78 ha, w Leśnictwie Tarnawa na powierzchni 18,54 ha i w Leśnictwie Mierczany na powierzchni 26,92 ha.

(akta kontroli str. 4-19)

Przeprowadzone w trakcie kontroli NIK oględziny wybranych czterech wydzielen⁶, więcej w pkt 4 wystąpienia pokontrolnego, na których prowadzono LGW, wykazały, że był to teren wydzielony i wyodrębniony od pozostałych upraw leśnych. Pododdziały leśne, na których prowadzone były działania związane z LGW, były terenami specjalnie wydzielonymi od pozostałych pododdziałów ogrodzeniem z siatki leśnej oraz posiadały tabliczki z oznaczeniem oddziałów leśnych. Niezależnie od tego, granice pomiędzy oddziałami leśnymi w terenie widoczne były ze względu na różnice wieku drzewostanu, a także różnice w składzie gatunkowym lub siedlisku.

(akta kontroli str. 545-557)

Wyboru powierzchni LGW w Nadleśnictwie dokonano po spotkaniu przedstawicieli nadleśnictw⁷, które odbyło się w Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych w Warszawie (dalej: DGLP) w dniu 20 września 2016 roku, na którym to przedstawiono podstawowe założenia programu LGW. Następnie Nadleśnictwo otrzymało z Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych (dalej: CKPS) materiały przedstawiające podstawowe informacje o projekcie LGW oraz działaniach dodatkowych mających na celu zwiększenie akumulacji CO₂. Zadaniem Nadleśnictwa było wytypowanie listy wydzielen, w których mogłyby być realizowane dodatkowe działania gospodarcze oraz listy wydzielen dla celów porównawczych, tzw. referencyjnych. Po zapoznaniu się z materiałami, Zastępca Nadleśniczego polecił leśniczemu zaproponowanie konkretnych lokalizacji w danym leśnictwie, wraz z opisem drzewostanu, działaniem dodatkowym, powierzchnią działania oraz możliwym terminem realizacji. Następnie po przeanalizowaniu danych otrzymanych z leśnictw, sporządzono i przekazano do CKPS zestawienie wydzielen proponowanych do LGW⁸. Ponadto proponowane do LGW wydzielania poddano taksacji w terenie Nadleśnictwa⁹. W trakcie taksacji usunięto, a także dodano niektóre wydzielania do Projektu LGW. W dniu 16 maja 2017 roku BULiGL przekazało Nadleśnictwu zestaw wyznaczonych wydzielen, które zostały zaakceptowane przez Nadleśniczego. Wybór lokalizacji LGW nie był przedmiotem uzgodnień z Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych w Zielonej Górze (dalej: RDLP).

(akta kontroli str. 20-37)

⁵ To jest czynności z zakresu gospodarki leśnej, wykraczające poza standardowy tryb postępowania dla danych warunków w danej lokalizacji lub/i nie ujęte w aktualnie obowiązującym planie urządzenia lasu (dalej: PUL), mające na celu uzyskanie dodatkowej ilości pochłoniętego dwutlenku węgla w okresie prognostycznym w efekcie ich realizacji (§ 2 ust 1 pkt 6 zarządzenia w sprawie realizacji Projektu LGW).

⁶ Wydzielenia o adresach leśnych: 14-13-1-03-125-f-00, 14-13-1-01-30-j-00, 14-13-3-11-154-g-00, 14-13-2-06-80-g-00.

⁷ Wytypowanych do realizacji Projektu LGW.

⁸ Wykaz przesłano w dniu 17 lutego 2017 r.

⁹ Weryfikacja i aktualizacja opisów taksacyjnych wykonana została przez wyspecjalizowanych pracowników Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej (dalej: BULiGL).

Teren Nadleśnictwa wybrany na lokalizację LGW stanowiły głównie siedliska borowe (78% powierzchni wydzieleń wg Programu Węglowego, dalej: PW), a w mniejszym stopniu siedliska lasowe o żyźniejszym charakterze etc. (22%). W wybranych drzewostanach gatunkami głównymi były: sosna (95,5% powierzchni wydzieleń wg PW), brzoza (3,7%) i akacja (0,8%). W chwili wyboru powierzchni LGW średni wiek drzewostanu sosny wynosił 64 lata, a drzewostanu brzozy i akacji wynosił 41 lat. Biorąc pod uwagę procentowy udział poszczególnych drzewostanów, średni wiek całego drzewostanu wchodzącego w skład LGW w chwili wyboru jego powierzchni wynosił 63 lata.

(akta kontroli str. 38-62)

Wskazówki gospodarcze zapisane w Planie Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Torzym na okres od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2025 roku¹⁰ (dalej: PUL) dla wydzieleń, które zostały wybrane do realizacji LGW, pierwotnie zawierały zapisy dotyczące standardowej gospodarki leśnej, to jest w szczególności:

- w przypadku wydzieleń, w których w ramach Projektu LGW zaplanowano wprowadzanie dodatkowych sadzonek pod okapem drzewostanu – podsadzenia (W PODS), w PUL przewidziano wykonanie zabiegu trzebieży późnej (TP). W przypadku kilku wydzieleń były to zapisy dotyczące wprowadzenia drugiego piętra (ODN-IIIP) na części powierzchni wydzielienia;
- w przypadku wydzieleń, w których w ramach Projektu LGW zaplanowano wprowadzanie dodatkowych sadzonek siewem – tzw. metoda Sobańskiego (W-ODOD), w PUL przewidziano wykonanie zabiegu rębni (Rb IB), melioracji agrotechnicznych (AGROT) oraz odnowienia powierzchni zrębowej (ODN-ZRB).

(akta kontroli str. 63-81)

2. Program Węglowy (dalej: PW)¹¹ jako podstawowy i najważniejszy dokument, mający na celu zestawienie projektowanych działań dodatkowych w LGW wraz z ich przewidywanym efektem dodatkowego pochłaniania CO₂, został sporządzony dla Nadleśnictwa z uwzględnieniem 30-letniego okresu prognostycznego (2017-2046). Dnia 25 września 2018 roku w Nadleśnictwie wygenerowano PW za pomocą specjalnego portalu, przygotowanego przez Zakład Informatyki Lasów Państwowych (dalej: ZILP), który został zatwierdzony przez Nadleśniczego i przesłany w dniu 26 września 2018 roku do Wydziału Koordynacji Projektów Rozwojowych w DGLP. W ramach opracowania PW, rolą pracownika Nadleśnictwa¹² było dokonanie wyboru z listy wydzielienia objętego projektem LGW oraz wybranie działania realizowanego w ramach Projektu LGW, sprawdzenie i dokonanie ewentualnej korekty danych (m.in. rok wykonania działania dodatkowego). Z wyjaśnienia Zastępcy Nadleśniczego wynikało, że Nadleśnictwo przygotowało PW niezwłocznie po udostępnieniu przez ZILP aplikacji do generowania PW, co nastąpiło dopiero w 2018 roku.

(akta kontroli str. 82-232, 678-679)

PW został sporządzony według wzoru określonego w załączniku nr 4 do zarządzenia w sprawie realizacji Projektu LGW oraz zawierał m.in.: adres leśny danego wydzielienia, charakterystykę taksacyjną wydzielienia leśnego na początku okresu prognostycznego, szacunkową zawartość węgla w wydzieleniu leśnym na początku okresu prognostycznego, szacunkową zawartość węgla w wydzieleniu leśnym na

¹⁰ Sporządzony na 10 lat, to jest zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1356), dalej: *ustawa o lasach*.

¹¹ Zgodnie z § 11 ust. 1 zarządzenia w sprawie realizacji Projektu LGW, wyniki szacowania efektu projektu, dotyczące przewidywanego wzrostu wielkości biomasy oraz rozmiaru dodatkowego pochłaniania w efekcie projektowanych działań dodatkowych dla okresu prognostycznego, zawierają Programy Węglowe, opracowywane przez nadleśnictwa na podstawie wyników modelowania za pomocą oprogramowania Carbon Budget Model of the Canadian Forest Sector (dalej: CBM-CFS3) dla nadleśnictwa w rozbiu na poszczególne wydzielienia.

¹² W Nadleśnictwie zadania związane z LGW powierzono Zastępcy Nadleśniczego.

koniec okresu prognostycznego, a także rok realizowania programu w okresie prognostycznym oraz działania planowane do wykonania wg PW (kod działania, liczba, jednostka miary).

Program Węglowy nie zawierał danych dotyczących szacunkowej wielkości biomasy w wydzielaniu leśnym na początku okresu prognostycznego (m^3) oraz szacunkowej wielkości biomasy w wydzielaniu leśnym na koniec okresu prognostycznego (m^3), do czego zobowiązywał § 11 ust. 1 zarządzenia w sprawie realizacji Projektu LGW, a wskazanie tych danych przewidywał wzór PW dla Nadleśnictwa określony załącznikiem nr 4 zarządzenia w sprawie realizacji Projektu LGW.

(akta kontroli str. 98-232)

Nadleśniczy, wyjaśnił, że: (...)podstawowym wskaźnikiem mierzącym efektywność projektu jest dodatkowa ilość pochłoniętego CO_2 . Ze względu na fakt, że Projekt LGW jest działaniem rozwojowym o charakterze pilotażowym, część z jego wyników jest możliwa do uzyskania dopiero w trakcie jego realizacji. Wykonawca usługi badawczej (konsorcjum badawcze) w początkowej fazie projektu nie miał odpowiednich danych oraz możliwości, aby wykonać szacowanie biomasy dla wszystkich rodzajów działań dodatkowych, z tego względu dane dotyczące biomasy nie znalazły się w PW.

(akta kontroli str. 237-239)

W Nadleśnictwie nie dokonywano specjalnych obliczeń na potrzeby PW. Wyniki szacowania efektu projektu (rozmiar dodatkowego pochłaniania dwutlenku węgla) generowane były w sposób automatyczny, z wykorzystaniem oprogramowania CBM-CFS3, o którym mowa w § 11 ust. 1 zarządzenia w sprawie realizacji Projektu LGW.

(akta kontroli str. 82-84)

Dodatkowa ilość pochłoniętego CO_2 określona w PW była zgodna z ilością określoną dla Nadleśnictwa w Zbiorczym PW, stosownie do decyzji nr 134 Dyrektora Generalnego LP z dnia 2 września 2019 r. i wynosiła 40 351 t. W przypadku jednego wydzielania wchodzącego w skład LGW¹³ stwierdzono, że szacunkowa zawartość węgla w wydzielaniu leśnym na koniec okresu prognostycznego, po uwzględnieniu działań dodatkowych, była mniejsza od tej samej wielkości bez uwzględnienia działań dodatkowych¹⁴. W związku z czym dodatkowa ilość pochłoniętego dwutlenku węgla wykazana w PW była wartością ujemną i wyniosła -1.675,53 t. Z wyjaśnienia Zastępcy Nadleśniczego wynikało, że Nadleśnictwo nie wykonywało obliczeń na potrzeby PW, w związku z czym nie miało wiedzy na temat przyczyn ujemnej wartości dodatkowej ilości pochłoniętego dwutlenku węgla w ww. wydzielaniu, gdyż dane obliczeniowe zostały automatycznie wygenerowane na przygotowanym przez ZILP portalu LGW.

(akta kontroli str. 98-236, 680-681)

Nadleśnictwo zaplanowało wg PW¹⁵ dwa typy działań dodatkowych w ramach realizacji projektu LGW, to jest:

- wprowadzanie dodatkowych sadzonek pod okapem drzewostanu – podsadzenia (dalej: W-PODS). Działania zaplanowano na łącznej powierzchni 144,12 ha¹⁶ na 88 wydzieleniach;

¹³ To jest wydzielania o adresie leśnym: 14-13-3-12-240 -b -00.

¹⁴ Wykazana w PW szacunkowa zawartość węgla w wydzielaniu leśnym na koniec okresu prognostycznego dla tego wydzielania bez działań dodatkowych wyniosła 542,00 t, a z działaniami dodatkowymi 85,45 t.

¹⁵ Według PW – 24 wydzielania tworzyły tzw. obszary referencyjne, o których mowa w §6 ust. 3 zarządzenie w sprawie realizacji Projektu LGW z 2017 roku.

¹⁶ A w poszczególnych latach realizacji PW: w 2018 roku na pow. 13,93 ha, w 2019 roku na pow. 8,90 ha, w 2020 roku na pow. 26,43 ha, w 2021 roku na pow. 19,55 ha, w 2022 roku na pow. 24,50 ha, w 2023 roku na pow. 27,17 ha i w 2024 roku na pow. 23,64 ha.

- dodatkowe wprowadzanie sadzonek siewem – tzw. metoda Sobańskiego polegająca na przygotowaniu gleby do odnowienia powierzchni pozrębowej wraz z jednoczesnym wysiewem nasion dębu (dalej: W-ODOD). Działania zaplanowano na łącznej powierzchni 82,05 ha na 28 wydzieleniach.

Wyboru planowanych działań dodatkowych dokonano na poziomie Nadleśnictwa. Dane te były przesyłane do weryfikacji do CKPŚ, a ostateczną listę wydzieleni zaakceptował Nadleśniczy. Wybierając odpowiednią lokalizację dla poszczególnych działań kierowano się celem projektu, czyli maksymalnym zwiększeniem pochłaniania CO₂. Pod uwagę brano przede wszystkim możliwości wykorzystania potencjału siedliska.

(akta kontroli str. 82-84, 98-232)

Działania dodatkowe w PW zaplanowano do realizacji na całej powierzchni LGW (226,17 ha), to jest: w 2018 roku na pow. 30,50 ha, w 2019 roku na pow. 31,23 ha, w 2020 roku na pow. 39,50 ha, w 2021 roku na pow. 19,55 ha, w 2022 roku na pow. 40,56 ha, w 2023 roku na pow. 41,19 ha, a w 2024 roku na pow. 23,64 ha. Działania te Nadleśnictwo realizowało zgodnie z założeniami zapisanymi w PW, zarówno co do powierzchni, jak i roku wykonania zadania dodatkowego. Jeśli chodzi o procentowy udział, to działania dodatkowe realizowano: w 2018 i 2019 roku na 13 % LGW, w 2020 roku na 17% LGW, w 2021 roku na 9% LGW, w 2022 i 2023 roku na 18% LGW. W 2024 roku działania dodatkowe zaplanowano do realizacji na 10% LGW.

(akta kontroli str. 82-84, 98-232)

Zaplanowane przez Nadleśnictwo w PW działania realizowane w ramach LGW, mieściły się w katalogu działań dodatkowych wyszczególnionych w pkt 1 ppkt 1 załącznika nr 5 do zarządzenia w sprawie realizacji projektu LGW. Nadleśnictwo nie planowało działań¹⁷, o których mowa w pkt 1 ppkt 2 – 6 ww. załącznika nr 5.

(akta kontroli str. 98-232)

Spośród 116 wydzieleni objętych działaniami dodatkowymi w ramach LGW, w przypadku 96 wydzieleni zaplanowano w PW inne działania¹⁸ od tych, które już wcześniej zostały zapisane dla tych powierzchni we wskazówkach gospodarczych PUL. W PUL nie planowano cięć rębnych, zalesień i odnowień dla danych oddziałów i wydzieleni wchodzących w skład LGW.

(akta kontroli str. 82-84, 240-245)

W przypadku 20 wydzieleni zaplanowano działania dodatkowe, które nie różniły się od zapisów we wskazówkach gospodarczych PUL. Z wyjaśnień Nadleśniczego wynikało, że dodatkowość w tym wypadku polegała na zwiększeniu powierzchni działania zapisanego we wskazówce gospodarczej w PUL. Przykładowo dla wydzielenia o adresie leśnym 14-13-1-01-36-a-00 o powierzchni 5,02 ha, w PUL zapisano wskazówkę ODN-IIP (1,50 ha). Działanie dodatkowe, które zaplanowano w ramach projektu LGW to W-PODS na powierzchni 1,50 ha, stanowiło również wprowadzenie dodatkowych sadzonek pod okapem drzewostanu (wprowadzenie drugiego piętra). Łącznie w tym wydzieleniu zaplanowano wprowadzenie drugiego piętra na powierzchni 3,00 ha, z czego 1,50 ha w ramach PUL, a 1,50 ha w ramach działań dodatkowych LGW.

(akta kontroli str. 82-84, 246-247)

Działania dodatkowe w ramach LGW, były wykonywane przez ZUL m.in. z użyciem maszyn (ciągnik rolniczy z pługiem leśnym lub pługiem sprzężonym z siewnikiem), co

¹⁷ To jest: zmiany metody zagospodarowania lasu na etapie rębego użytkowania poprzez zastąpienie planowanego (wg PUL) sposobu zagospodarowania lasu, zmiany sposobu ochrony lasu przed szkodami od zwierzyny, innych czynników biotycznych oraz abiotycznych, wprowadzania podgonów oraz przedplonów, pozostawiania gruntów do naturalnej sukcesji na terenach nieleśnych.

¹⁸ W postaci W-PODS i W-ODOD.

zostało stwierdzone w trakcie oględzin, o których mowa w *pkt 4 wystąpienia pokontrolnego*.

(akta kontroli str. 98-232, 545-557)

3. Wykonawcami prac w ramach działań dodatkowych LGW były zakłady usług leśnych (dalej: ZUL), z którymi w latach 2018-2023 Nadleśnictwo podpisało łącznie 37 umów na wykonanie usług z zakresu gospodarki leśnej¹⁹.

(akta kontroli str. 248-329)

W okresie kontrolowanym nie wystąpiły przypadki zlecenia tego rodzaju prac pracownikom Nadleśnictwa w ramach obowiązków służbowych, ani na podstawie odrębnych umów zlecenie lub umów o dzieło. Zlecenia, a następnie protokoły odbioru prac związanych z projektem LGW na czterech wydzieleniach objętych oględzinami, o których mowa w *pkt 4 wystąpienia pokontrolnego*, potwierdzały ich przyjęcie do wykonania przez ZUL, a następnie ich zrealizowanie.

(akta kontroli str. 248-249, 330-343, 532-534, 545-557)

Na wykonanie działań dodatkowych w ramach Projektu LGW nie przeprowadzano odrębnych postępowań o udzielenie zamówień publicznych, lecz że stanowiły one część szerszych postępowań o udzielenie zamówień publicznych w każdym z lat okresu kontrolowanego²⁰.

(akta kontroli str. 248-249, 344-530)

Na podstawie czterech umów²¹ na wykonanie usług z zakresu gospodarki leśnej przez ZUL²² na czterech wydzieleniach, na których przeprowadzono oględziny opisane w *pkt 1 i 4 wystąpienia pokontrolnego* stwierdzono, że w trzech przypadkach wykonawcy tych robót zostali wyłonieni w trybie przetargu nieograniczonego, o którym mowa w art. 39 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku – Prawo zamówień publicznych²³ (dalej: *Pzp z 2004 roku*), a jeden wykonawca w trybie zamówienia z wolnej ręki²⁴ o którym mowa w art. 66 ust. 1 w związku z art. 67 ust. 1 pkt 6 Pzp z 2004 r. Postępowania o udzielenie zamówień publicznych, obejmujące zakresem usługi leśne realizowane przez ZUL w latach 2021-2023, prowadzone były przez Nadleśnictwo na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 roku – Prawo zamówień publicznych²⁵ (dalej: *Pzp z 2019 r.*).

(akta kontroli str. 250-329, 344-467)

Na podstawie czterech umów na wykonanie usług z zakresu gospodarki leśnej zrealizowanych przez ZUL na czterech wydzieleniach objętych oględzinami, o których mowa w *pkt 4 wystąpienia pokontrolnego* stwierdzono, że umowy określały: przedmiot i zakres umowy, procedurę zlecenia prac, termin realizacji przedmiotu umowy, obowiązki zamawiającego, obowiązki wykonawcy – postanowienia ogólne, obowiązki

¹⁹ To jest usług, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o lasach.

²⁰ To jest postępowań o udzielenie zamówień publicznych na wykonywanie usług z zakresu gospodarki leśnej oraz z zakresu gospodarki szkółkarskiej i łowieckiej na terenie Nadleśnictwa w roku 2018, 2019, 2020, 2021, 2022 i 2023.

²¹ To jest: umowy nr 271-1-19 z dnia 14 stycznia 2019 r., umowy nr 271-6-19 z dnia 17 czerwca 2019 r., umowy nr 271-5-20 z dnia 8 stycznia 2020 r. oraz umowy nr 271-6-20 z dnia 7 stycznia 2020 r.

²² W przypadku dwóch ZUL działania dodatkowe w ramach LGW zostały wykonane w 2019 roku (umowa nr 271-1-2019 i umowa nr 271.2.6-19), a w przypadku dwóch kolejnych ZUL w 2020 roku (umowa nr 271-5-20 i umowa nr 271-6-20).

²³ Dz. U. z 2019 r. poz. 1843 (obowiązującej do dnia 31 grudnia 2020 r.).

²⁴ W związku z brakiem wyłonienia wykonawców przetargu nieograniczonego na usługi leśne w 2019 roku w leśnictwach Drzewce i Dębrznica oraz koniecznością wykonania prac związanych z zagospodarowaniem i użytkowaniem lasu, wyłoniono wykonawcę (konsorcjum) wykonujące na tym terenie tego rodzaju usługi w poprzednim roku (2018).

²⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 1710, ze zm.

wykonawcy w zakresie technologii realizacji przedmiotu umowy, obowiązki wykonawcy w zakresie personelu, podwykonawstwa, odbiorów, wynagrodzenia, warunków płatności, zabezpieczenia należytego wykonania umowy, kar umownych, ubezpieczenia, odstąpienia od umowy, zmiany umowy, porozumiewania się stron oraz rozstrzygania sporów. Umowy umożliwiały terminową realizację wszystkich działań dodatkowych zaplanowanych w PW poprzez klauzule dotyczące: odstąpienia od umowy²⁶, zastępczego powierzenia wykonania prac stanowiących przedmiot zlecenia²⁷ oraz kar umownych²⁸.

(akta kontroli str. 250-329)

4. W Nadleśnictwie wykonanie działań dodatkowych w ramach LGW zlecano ZUL na podstawie umów na wykonanie usług z zakresu gospodarki leśnej. Zlecenia określały pozycję planu, lokalizację (adres leśny), zakres prac do wykonania (grupę czynności, rodzaj czynności oraz jej opis), jednostkę miary, ilość i stopień trudności wykonania prac oraz termin ich realizacji i podpisy stron. Zrealizowane przez ZUL prace w ramach LGW Nadleśnictwo dokumentowało w protokołach odbioru robót, które zawierały: pozycję planu, lokalizację (adres leśny), rodzaj wykonanych prac oraz ich ilość, stawkę i wartość, a także podpisy stron.

(akta kontroli str. 250-343, 531-544)

Przeprowadzone w trakcie kontroli NIK oględziny wybranych czterech wydziałów²⁹ o łącznej powierzchni 24,91 ha, na których prowadzono LGW wykazały, że w momencie zakładania LGW: w dwóch przypadkach³⁰ były to tereny upraw leśnych, założone po cięciach wykonanych rębnią 1B, w jednym przypadku³¹ był to teren z drzewostanem sosnowym w III klasie wieku (41 – 60 lat), a w jednym przypadku³² był to teren z drzewostanem sosnowym w IV klasie wieku (61 – 80 lat).

(akta kontroli str. 545-557)

Działania LGW polegały na wprowadzaniu podszytu, to jest w dwóch przypadkach³³ działania te polegały na wprowadzaniu nasion dębu bezszypułkowego siewem – tzw. metoda Sobańskiego (W-ODOD), a w dwóch kolejnych przypadkach³⁴, działania te polegały na wprowadzaniu dodatkowych sadzonek dębu bezszypułkowego pod okapem drzewostanu – podsadzenia (W-PODS). W przypadku działania W-ODOD, prowadzenie poszczególnych prac w ramach LGW odbywało się w sposób mechaniczny. Z kolei w ramach działania W-PODS, część prac, tj. przygotowanie gleby zostało wykonane w sposób mechaniczny (ciągnik rolniczy z pługiem leśnym lub pługiem sprzężonym z siewnikiem), a podsadzenia w sposób

²⁶ Między innymi w przypadku, gdy: wykonawca nie wykonuje pisemnych zaleceń dotyczących sposobu i terminu wykonania prac, pozostaje w zwłoce z przyjęciem zlecenia, doszło do odwołania zlecenia z winy wykonawcy.

²⁷ W przypadku gdy: wykonawca nie przystępuje do realizacji zlecenia, realizuje przedmiot zlecenia w taki sposób, iż nie jest prawdopodobne, że zdoła wykonać je w określonym terminie, nie wykonał prac stanowiących przedmiot zlecenia w terminie określonym w zleceniu.

²⁸ Między innymi za: zwłokę w przyjęciu zlecenia, zwłokę w realizacji prac objętych zleceniem w stosunku do terminu określonego w zleceniu, odwołanie zlecenia z winy wykonawcy oraz odstąpienie od umowy z przyczyn leżących po stronie wykonawcy.

²⁹ To jest wydziały pod adresami leśnymi: 14-13-1-03-125-f-00 (powierzchnia wydziału - 5,6 ha), 14-13-1-01-30-j-00 (powierzchnia wydziału - 8,38 ha), 14-13-3-11-154-g-00 (powierzchnia wydziału - 3,74 ha) i 14-13-2-06-80-g-00 (powierzchnia wydziału - 7,19 ha).

³⁰ To jest wydziały pod adresami leśnymi: 14-13-1-03-125-f-00 i 14-13-1-01-30-j-00.

³¹ To jest wydziału pod adresem leśnym: 14-13-3-11-154-g-00.

³² To jest wydziału pod adresem leśnym: 14-13-2-06-80-g-00.

³³ To jest wydziały pod adresami leśnymi: 14-13-1-03-125-f-00 (powierzchnia działania dodatkowego głównego LGW: 2,83 ha) oraz 14-13-1-01-30-j-00 (powierzchnia działania dodatkowego głównego LGW: 2,93 ha).

³⁴ To jest wydziały pod adresami leśnymi: 14-13-3-11-154-g-00 (powierzchnia działania dodatkowego głównego LGW: 1 ha) oraz 14-13-2-06-80-g-00 (powierzchnia działania dodatkowego głównego LGW: 2 ha).

ręczny. Na wszystkich wydzieleniach kondycja sadzonek była dobra i nie stwierdzono śladów ich usunięcia.

(akta kontroli str. 545-557)

Działania dodatkowe na wydzieleniach poddanych oględzinom, zostały wykonane w 2019 r. i 2020 roku przez ZUL na podstawie zleceń Nadleśnictwa wydanych na podstawie umów na wykonanie usług z zakresu gospodarki leśnej, a ich wykonanie potwierdzały protokoły odbioru robót. Wykonane działania dodatkowe, znalazły również odzwierciedlenie w sprawozdaniach z realizacji PW za 2019 r. i 2020 rok.

(akta kontroli str. 250-343, 531-544, 660-663)

Ze względu na długoletni okres realizacji Projektu LGW³⁵, Nadleśnictwo nie posiadało danych pozwalających na zdiagnozowanie czy działania dodatkowe zrealizowane w ramach LGW, przyniosły pozytywny efekt dla środowiska.

(akta kontroli str. 558)

5. Nadleśnictwo nie brało udziału w procesie szacowania ilości dodatkowo pochłoniętego CO₂, nie raportowało tego rodzaju danych do DGLP ani innych jednostek.

(akta kontroli str. 558)

Nadleśnictwo ze względu na brak udziału w procesach wyliczeniowych nie posiadało danych co do ilości faktycznie uzyskanej dodatkowej wielkości biomasy oraz dodatkowo pochłoniętego CO₂ w każdym roku realizacji projektu, pozwalających na zidentyfikowanie różnic wielkości biomasy oraz dodatkowej ilości pochłoniętego CO₂.

(akta kontroli str. 558)

Nadleśnictwo nie uczestniczyło w procesie wykonywania obliczeń, ponieważ dane dotyczące szacunkowej zawartości węgla pozyskało automatycznie w trakcie generowania PW na udostępnionym portalu LGW, co opisano w *pkt 2 wystąpienia pokontrolnego*.

(akta kontroli str. 82-84, 558)

Umowy na wykonanie przez ZUL kompleksowych usług z zakresu gospodarki leśnej na terenie Nadleśnictwa, o których mowa w *pkt 3 wystąpienia pokontrolnego*, nie zawierały regulacji dotyczących emisji CO₂ wynikających z przeprowadzonych prac, w tym na potrzeby działań dodatkowych realizowanych w ramach LGW³⁶.

(akta kontroli str. 250-329)

W trakcie kontroli NIK, zwrócono się do Nadleśniczego z wnioskiem o wykonanie obliczeń szacunkowych dodatkowej wielkości biomasy i dodatkowej ilości pochłoniętego CO₂ w każdym roku (pełnych lat) w których realizowano Projekt LGW. Nadleśniczy oświadczył, że: (...) *Nadleśnictwo nie ma możliwości wykonania obliczeń dodatkowej ilości biomasy i dodatkowej ilości pochłoniętego CO₂ dla każdego zakończonego roku Projektu LGW.*

(akta kontroli str. 559-560)

³⁵ To jest do 2035 roku: <https://www.ckps.lasy.gov.pl/lasy-weglowe>.

³⁶ Zgodnie z §6 ust. 1 i 2 umów, dotyczącym obowiązków wykonawcy w zakresie technologii realizacji przedmiotu umowy, wykonawcy zobowiązali się do wykonania przedmiotu umowy przy wykorzystaniu technik oraz technologii gwarantujących minimalizację strat i zanieczyszczeń w środowisku naturalnym. Wykonawcy gwarantowali, że maszyny i inne urządzenia techniczne wykorzystywane do realizacji przedmiotu umowy będą: spełniać minimalne wymagania dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy określone w przepisach wykonawczych do Kodeksu Pracy, utrzymywane w stanie sprawności technicznej i czystości zapewniającej użytkowanie ich bez szkody dla bezpieczeństwa i zdrowia osób je eksploatujących oraz środowiska przyrodniczego, w którym realizowane są prace, posiadać aktualne atesty, świadectwa dopuszczenia do eksploatacji, itp. o ile są wymagane przez odpowiednie przepisy prawa.

6. Nadleśnictwo nie ponosiło kosztów na opracowanie PW oraz na sporządzanie sprawozdań z realizacji Projektu LGW, gdyż PW wygenerowano za pomocą specjalnego portalu przygotowanego przez ZILP, a sprawozdania sporządzono według wzoru stanowiącego załącznik nr 6 do zarządzenia w sprawie realizacji Projektu LGW.

(akta kontroli str. 82-84, 93-232, 561-562, 658-669)

W okresie kontrolowanym Nadleśnictwo na realizację zadań określonych w PW poniosło koszty w łącznej wysokości 1 346 tys. zł, a w poszczególnych latach realizacji Projektu LGW: w 2017 roku - 11,7 tys. zł (koszty zrefundowane z Funduszu Leśnego), w 2018 roku - 136,7 tys. zł (koszty własne), w 2019 roku - 185,4 tys. zł (koszty własne), w 2020 rok - 260,7 tys. zł (koszty własne), w 2021 roku - 205,5 tys. zł (koszty własne), w 2022 roku - 364 tys. zł (koszty własne), w 2023 roku - 182 tys. zł (koszty własne)³⁷.

(akta kontroli str. 561-598, 682-688)

W każdym przypadku do kosztów ponoszonych na realizację zadań określonych w PW, Nadleśnictwo zaliczało zarówno koszty usług leśnych (wynagrodzenie dla ZUL) jak i wartość wszystkich materiałów wykorzystywanych do wykonania prac (siatkę i słupki do budowy ogrodzeń, sadzonki drzew, nasiona do podsiewów itp.). W sprawozdaniach z realizacji PW nie wystąpiły przypadki, w których działanie dodatkowe było wykonane „bezkosztowo”. W sprawozdaniach odnotowano przypadki, gdzie w kolumnie „planowane” w kosztach widniała pozycja „0”, natomiast w kolumnie „wykonane” odnotowano koszt wykonanego działania. Dotyczyło to sytuacji, w których leśniczy nie zaplanował (z rocznym wyprzedzeniem) działania (np. pielęgnowania gleby lub remontu grodzienia), a w danym roku realizacji okazało się, że istnieje konieczność wykonania konkretnej czynności w ramach LGW.

(akta kontroli str. 561-598, 658-669)

Wszystkie koszty dotyczące Projektu LGW były ewidencjonowane w sposób umożliwiający ich łatwe wyodrębnienie spośród pozostałych kosztów. Do każdego działania dodatkowego (do pozycji plan - która służyła do ewidencjonowania działań gospodarczych do konkretnego wydzielenia leśnego), zaplanowanego do wykonania w danym roku w systemie informatycznym Lasów Państwowych (SILP) w polu „rodzaj informacji” wpisywano uwagi – LGW, a także kod umowy - GLGW1. Zapis taki pozwalał na łatwe filtrowanie informacji, generowanie raportów itd.

Poniesione przez Nadleśnictwo koszty LGW, nie były ewidencjonowane na osobnych kontach, które byłyby specjalnie dedykowane dla Projektu LGW³⁸, ale były dodatkowo oznaczone kodem umowy dotyczącym projektu (GLGW), dzięki czemu były możliwe do wyodrębnienia.

(akta kontroli str. 561-598)

W 2017 roku środki finansowe w wysokości 11,7 tys. zł na utworzenie i funkcjonowanie LGW zostały przekazane Nadleśnictwu na zasadzie refundacji z Funduszu Leśnego. Nadleśnictwo na podstawie zestawienia dokumentów wystawiło notę księgową³⁹, którą następnie obciążyło DGLP. Od 2018 roku wszystkie wydatki związane z Projektem LGW były pokrywane już ze środków własnych Nadleśnictwa. Stwierdzono, że w całym okresie realizacji Projektu LGW środki finansowe wydatkowane były zgodnie z przeznaczeniem.

(akta kontroli str. 561-598, 682-688)

³⁷ Wg stanu na dzień 24 sierpnia 2023 r.

³⁸ Koszty te były ewidencjonowane zgodnie z polityką rachunkowości PGL LP.

³⁹ Nota księgowa nr 51/2017 na kwotę 11,7 tys. zł z dnia 30 listopada 2017 r. tytułem poniesionych kosztów w ramach projektu rozwojowego LP-PLGW, to jest m.in. zakup siatki leśnej oraz usługi grodzienia upraw siatką.

W okresie kontrolowanym Nadleśnictwo osiągnęło przychody zewnętrzne związane z realizacją Projektu LGW w łącznej wysokości 151,4 tys. zł. Przychody te były związane z przeprowadzanymi aukcjami Jednostek Dwutlenku Węgla (dalej: JDW). Nadleśnictwo sporządzało faktury obciążające DGLP⁴⁰, a ich wartość była każdorazowo ustalana przez DGLP dla danego nadleśnictwa, proporcjonalnie w stosunku do sumy wytworzonych JDW⁴¹.

(akta kontroli str. 599-652)

W 2017 roku na terenie Nadleśnictwa nie utworzono składów drewna energetycznego, o których była mowa w § 1 ust. 1 pkt 2 zarządzenia Dyrektora Generalnego LP nr 2 z 17 stycznia 2017 r. w sprawie realizacji w formie wspólnego przedsięwzięcia jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych projektu rozwojowego o charakterze pilotażowym pod nazwą „Leśne Gospodarstwa Węglowe”⁴². Z wyjaśnienia Nadleśniczego wynikało, że tworzenie ww. składów nie było działaniem obligatoryjnym w ramach LGW⁴³, w związku z tym nie wskazał on utworzenia składów drewna energetycznego jako działania do realizacji.

(akta kontroli str. 653-655)

7. Od początku trwania Projektu LGW Nadleśnictwo sporządziło pięć sprawozdań z realizacji PW w danym roku (dalej: *sprawozdania*)⁴⁴. Sprawozdania zawierały wszystkie elementy i były sporządzone zgodnie ze wzorem określonym załącznikiem nr 6 do zarządzenia w sprawie realizacji Projektu LGW. Sprawozdania za 2018, 2019, 2021 i 2022 rok przygotowano w terminie do końca I kwartału roku następnego, natomiast sprawozdanie za 2020 rok z naruszeniem tego terminu, o czym szerzej w *Sekcji stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 656-669)

W poszczególnych latach sprawozdawczych (2018-2022), zaplanowano i wykonano działania dodatkowe⁴⁵: w 2018 roku na powierzchni ogółem 30,5 ha, w 2019 roku na powierzchni ogółem 31,23 ha, w 2020 roku na powierzchni ogółem 39,5 ha, w 2021 roku na powierzchni ogółem 19,55 ha i w 2022 roku na powierzchni ogółem 40,56 ha. Nie stwierdzono różnic pomiędzy działaniami zaplanowanymi w PW, a działaniami zrealizowanymi w poszczególnych latach sprawozdawczych w zakresie rodzajów działań oraz ich zakresu (powierzchni). W 2017 roku Nadleśnictwo nie realizowało żadnego z działań dodatkowych, a koszty wynikające z not księgowych o nr 50 i 51 z dnia 30 listopada 2017 r., dotyczyły prac przygotowawczych Nadleśnictwa do działań dodatkowych w ramach LGW (zakup sprzętu oraz zakupu materiału i usługi wykonania ogrodzeń, które zostały wykonane w 2018 roku).

(akta kontroli str. 98-232, 656-669)

Wszystkie przygotowane przez Nadleśnictwo sprawozdania za lata 2018-2022, zostały przekazane do oceny nadzorczej RDLP, a następnie przesłane do DGLP celem ich weryfikacji.

(akta kontroli str. 656-669)

⁴⁰ Pierwsza faktura obciążająca DGLP została wystawiona przez Nadleśnictwo w dniu 10 grudnia 2018 roku, a do dnia 24 lipca 2023 roku wystawiono łącznie 10 faktur obciążających DGLP, w tym 1 fakturę korygującą o wartości 0 zł.

⁴¹ Zgodnie z załącznikiem nr 2 do pisma DGLP z dnia 5 grudnia 2018 r. dla Nadleśnictwa suma wytworzonych JDW została określona na 40 351, a ilość sprzedanych JDW na 1 123.

⁴² B. I. LP z 2017 r. Nr 2, poz. 17. (uchylone z dniem 1 stycznia 2018 r.).

⁴³ Działania realizowane w ramach LGW były wybierane na poziomie Nadleśnictwa.

⁴⁴ Sprawozdania za 2018, 2019, 2020, 2021 i 2022 rok.

⁴⁵ W-ODOD i W-PODS.

W poszczególnych latach sprawozdawczych (2018-2022) w ramach realizacji Projektu LGW faktycznie wykonano działania dodatkowe na łącznej powierzchni 161,34 ha, w tym:

- W-ODOD⁴⁶: w 2018 roku na powierzchni 16,57 ha, w 2019 roku na powierzchni 22,33 ha, w 2020 roku na powierzchni 13,07 ha, a w 2022 roku na powierzchni 16,06 ha;

- W-PODS: w 2018 roku na powierzchni 13,93 ha, w 2019 roku na powierzchni 8,90 ha, w 2020 roku na powierzchni 26,43 ha, w 2021 roku na powierzchni 19,55 ha, a w 2022 roku na powierzchni 40,56 ha.

Działanie dodatkowe, które zaplanowano w PW na 2023 rok, Nadleśnictwo przewidziało do wykonania w trzecim kwartale tego roku (jesienią).

(akta kontroli str. 98-232, 656-669)

Działania dodatkowe zaplanowano w PW do wykonania na każdym ze 116 wydzieleni na określonej powierzchni i w danym roku. W okresie realizacji Projektu LGW, działania dodatkowe były wykonywane jednokrotnie na danym wydzieleniu leśnym.

(akta kontroli str. 98-232, 656-669)

Działania opisane w sprawozdaniach w zakresie ich rozmiaru (powierzchni) oraz kosztów, znajdowały potwierdzenie w protokołach odbioru prac realizowanych przez ZUL, co stwierdzono na podstawie przykładowych protokołów odbioru prac potwierdzających ich wykonanych na czterech wydzieleniach, na których przeprowadzono oględziny, o których mowa w *pkt 4 wystąpienia pokontrolnego*. W dwóch przypadkach⁴⁷ koszt wykonanych działań dodatkowych (W-ODOD) wyniósł łącznie 21,1 tys. zł, a w dwóch kolejnych przypadkach⁴⁸ koszt wykonanych działań dodatkowych (W-PODS) wyniósł łącznie 25,1 tys. zł.

(akta kontroli str. 531-557, 660-663)

8. Nadleśniczy w dniu 6 marca 2018 roku otrzymał do wypełnienia ankietę, o której mowa w §18 ust. 1 pkt 1 lit. a zarządzenia w sprawie realizacji Projektu LGW. Nadleśnictwo zaproponowało przygotowanie skweru z roślinnością w miejscowości Torzym, którego lokalizacja została uzgodniona we współpracy z władzami lokalnymi (Gminą Torzym). Zgodnie z przedmiotową ankietą, zaproponowane przedsięwzięcie należało do kategorii edukacji leśnej i historycznej, a jego planowany koszt wyniósł 10 tys. zł. Przedsięwzięcie nie zostało zaakceptowane do realizacji przez DGLP.

(akta kontroli str. 673-677)

W okresie realizacji projektu LGW, bezpośrednim nabywcą JDW od Nadleśnictwa i ich dystrybutorem była DGLP, która zajmowała się dalszą sprzedażą JDW nabywcom zewnętrznym. W badanym okresie Nadleśnictwo nie realizowało żadnych przedsięwzięć ze wskazań nabywców JDW.

(akta kontroli str. 673-677)

Stwierdzona
nieprawidłowość

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

⁴⁶ W 2021 roku nie planowano i nie wykonywano działań W-ODOD.

⁴⁷ To jest działań dodatkowych (W-ODOD) wykonanych przez ZUL na wydzieleniach o adresach leśnych: 14-13-1-01-30-j-00 – koszt w wysokości 6,8 tys. zł i 14-13-1-03-125-f-00 – koszt w wysokości 14,3 tys. zł.

⁴⁸ To jest działań dodatkowych (W-ODOD) wykonanych przez ZUL na wydzieleniach o adresach leśnych: 14-13-2-06-80-g-00 – koszt w wysokości 18,1 tys. zł i 14-13-3-11-154-g-00 – koszt w wysokości 7 tys. zł.

Sprawozdanie za 2020 rok zostało przygotowane przez Nadleśniczego i opatrzone elektronicznym podpisem kwalifikowanym dnia 7 kwietnia 2021 roku⁴⁹, to jest siedem dni po terminie⁵⁰, o którym mowa w §14 ust. 1 zarządzenia w sprawie realizacji Projektu LGW (do końca I kwartału roku następnego – to jest do dnia 31 marca).

(akta kontroli str. 662-663)

Nadleśniczy, wyjaśnił, że: (...) *nieterminowe sporządzenie sprawozdania z realizacji PW za 2020 rok związane było z rozpoczęciem pandemii COVID-19 w Polsce. To z kolei wpłynęło na problemy kadrowe m.in. nieobecność pracowników z uwagi na chorobę, problemy z wprowadzaniem pracy zdalnej.*

(akta kontroli str. 670-672)

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujący wniosek:

Wniosek

Terminowe sporządzanie sprawozdań z realizacji PW, stosownie do §14 ust. 1 zarządzenia w sprawie realizacji Projektu LGW.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Zielonej Górze. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosku

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 30 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Zielona Góra, 19 października 2023 r.

Kontroler
Cezary Romanczenko
starszy inspektor kontroli państwowej
/podpisano kwalifikowanym podpisem
elektronicznym/

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze
p.o. wicedyrektora
Włodzimierz Stobrawa
/podpisano kwalifikowanym podpisem
elektronicznym/

⁴⁹ Na podstawie pisma przewodniego Nadleśniczego Zn. Spr.: Z.011.2.2021 z dnia 7 kwietnia 2021 roku do Dyrektora RDLP dotyczącego przekazania sprawozdania z realizacji PW za 2020 r.

⁵⁰ Nadleśnictwa będące wytwórcami JDW przygotowują raz do roku sprawozdania z realizacji PW w terminie do końca I kwartału roku następnego.